

Hasta E?itiminden Memnuniyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hasta E?itiminden Memnuniyet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22621>

Özet

Hasta E?itiminden Memnuniyet Ölçe?i (HEMÖ), hastalar?n sa?l?k profesyonelleri taraf?ndan sunulan e?itim hizmetlerinden duyduklar? memnuniyet düzeyini sistematik olarak ölçmek amacıyla 2022 y?l?nda Çiftçi, Av?ar ve Sar?alio?lu taraf?ndan geli?tirilm? bir araçtır. Ölçek, 30 maddeden olu?makta olup, psikometrik analizler sonucunda tek boyutlu bir yapı sergilemiştir. Ölçek, tüm sa?l?k disiplinlerindeki (Hem?ire, hekim, fizyoterapist vb.) hasta e?itimi süreçlerinin kalitesini de?erlendirmek için tasarlanmı?tır ve yüksek geçerlik ve güvenirlik standartları? karşılamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hasta E?itimi, Memnuniyet Ölçe?i, Psikometri, Sa?l?k Hizmetleri, Ölçek Geli?tirme, Hasta Memnuniyeti.

Yazarlar

Bahar Çiftçi, Gözde Av?ar, Ay?e Sar?alio?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, sa?l?k hizmeti sunucular? tarafından hastalara verilen e?itimlerin niteli?ini ve bu e?itimlere kat?lan hastalar?n deneyimlerinden duyduklar? memnuniyet seviyesini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu amaçla, ölçek, e?itimin içeri?i, süresi, yöntemi ve profesyonelin yakla??m? gibi kritik alanlardaki hasta algısı?n? de?erlendirmektedir.

Elde edilen veriler, sa?l?k kurumları?nın hasta e?itimi programları?n? standardize etmelerine, e?itim stratejilerindeki eksiklikleri tespit etmelerine ve böylece hasta bakım kalitesini ve hasta katılımı?n? artırmaları?na olanak sağlamaktadır.

Yapı

Hasta E?itiminden Memnuniyet Ölçe?i, hastalar?n e?itim deneyimine dair genel de?erlendirmesini yansıtan **tek boyutlu** bir yapıya sahiptir. Ölçek toplam 30 maddeden olu?maktadır ve bu maddelerin tamam? memnuniyet düzeyini pozitif yönde ölçmektedir; dolayısıyla ölçekte ters madde bulunmamaktadır.

Ölçe?in tek boyutlu yapısı?, memnuniyetin, e?itim sürecinin farklı bile?enleri arasındaki etkile?imin bütüncül bir sonucu oldu?unu varsaymaktadır. Bu yapı, hem Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile ampirik olarak desteklenmiştir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in beklenen ?ekilde **tek boyutlu** bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Bu tek faktörlü yap? daha sonra DFA kullan?larak s?nanm??t?r. DFA sonuçlar?nda, incelenen uyum indekslerinin (örne?in, Ki-kare/sd oran?, RMSEA, CFI, TLI gibi) kabul edilebilir aral?klarda oldu?u tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak varsay?lan yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve yüksek düzeyde yap? geçerlili?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl??? (homojenli?), **Cronbach Alfa Katsay?s?** hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in genel Cronbach α katsay?s? **0.933** gibi çok yüksek bir de?ere sahiptir, bu da mükemmel düzeyde bir iç tutarlıl???a i?aret etmektedir.

Ayr?ca, madde-toplam korelasyon puanlar? 0.68 ile 0.87 aras?nda de?irmektedir; bu, tüm maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?y? temsil etmede güçlü bir katkı sa?lad???n? göstermektedir. Ölçe?in zamanla de?i?mezli?ini (test-tekrar test güvenilirli?) belirlemek için ise 15 gün arayla 37 hastaya yeniden uygulama yap?lm?? ve iki ölçüm aras?ndaki puanlar aras?nda istatistiksel olarak anlaml? yüksek pozitif korelasyon ($r: 0,88; p < 0,001$) bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in zaman içinde istikrarlı ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal temelini belirlemek için yürütölen faktör analizi çal??malar?, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu göstermi?tir. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), 30 maddenin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda topland???n? ve bu faktörün varyans?n büyük bir k?sım?n? aç?klad???n? ortaya koymu?tur.

Daha sonra uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), tek boyutlu yap?y? test etmi? ve uyum indekslerinin (Goodness-of-Fit Indices) modelin verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu do?rulam??t?r. Bu sonuçlar, Hasta E?itiminden Memnuniyet kavram?n?n, bu ölçek ba?lam?nda, tekil ve bütüncül bir yap? olarak ele al?nmas?n?n uygun oldu?unu göstermektedir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir psikometrik araç)

Format: 30 maddelik, tek boyutlu, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Sa?lak e?itimi alm?? hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin hasta popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, **tüm sa?lak profesyonelleri** (Hem?ire, ebe, eczac?, hekim, fizyoterapist, diyetisyen, ya?l? bak?m personeli vb.) taraf?ndan verilen e?itimlerden memnuniyeti ölçmek için uygundur.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?larak hastan?n e?itim hakk?ndaki görü?ü al?n?r. Puanlama 1 (Kesinlikle kat?lm?yorum) ile 5 (Kesinlikle kat?l?yorum) aras?nda de?i?mektedir. Ters madde bulunmamaktad?r.

Derecelendirme: (kesinlikle kat?l?yorum (5), kat?l?yorum (4), karars?z?m (3), kat?lm?yorum (2), kesinlikle kat?lm?yorum (1))

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2022 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçek, akademik bir dergide yay?nlanm?? olup, kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Bahar Çiftçi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: bahar.ciftci@atauni.edu.tr

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s?: onlinelibrary.wiley.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Çiftçi, B., Av?ar, G., & Sar?alio?lu, A. (2022). A psychometric assessment on patient education: Developing a satisfaction scale. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-9. <https://doi.org/10.1111/ppc.13052>

Hasta E?itiminden Memnuniyet Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 30 maddeden olu?maktad?r. Ölçekte ters madde bulunmamaktad?r. A?a??da ölçekten örnek maddeler sunulmu?tur:

- 23. E?itim sonunda konu özeti yap?ld?.
- 17. E?itim s?ras?nda dikkatimi toplamam için sürekli bana sorular yöneltildi.
- 10. E?itimin süresinin yeterli oldu?unu dü?ünüyorum.